

TOPOĽČANY

Pútnické miesto

Naša Matka.

Dokiaľ má dieťa svoju mať, netreba sa mu obávať.

A vieme, ako blaží povedomie, že má človek dobrú, starostlivú matku! Už myšlienka, že mať na nás myslí, modlí sa za nás, je nám útechou, balzamom a vzpruhou ...

Šťastlivé sú tie deti, ktoré majú ešte na žive milujúcu matku. Ona je im všetkým. Teplotu jej srdca nič nevyváža. Taká je zemská mať - taká je jej láska!

Ale my katolíci máme aj matku nebeskú. Je to preblahoslavená Panna, Matka Božia a matka naša.

Šťastie, že nám ju Spasiteľ za matku dal, šťastie pre Cirkev, pre spoločnosť ľudskú. Ona je podľa svätých tá najlepšia mať. Jej materinskú lásku nikto neprevýši. Podľa sv. Alfonza aj láska všetkých matiek dovedna je nič oproti láske Matky Božej. Tak veľmi nás Panna Mária miluje! Aj náš slovenský ľud sa odjakživa vinul k Matke Božej. Detinsky ju miloval. Chápal, že jej pomoc potrebuje. A čo sa aké kruté búrky rozzúrili, národ neklesol. Bol presvedčený, že mať najlepšia ho neopustí. Ani ho neopustila. To dokazujú tie mnohé naše svätyne a pútnické miesta, ktoré si Matka Božia sama vyvolila, aby odtiaľ chránila, posilňovala a žehnala verných Slovákov.

Topoľčany

Patria medzi popredné slovenské pútnické miesta. Sedembolestná má tu svoju svätyňu.

O topoľčianskom chráme, kde sa nachodí milostivá socha Matky Božej, obsírne píše spisovateľ Fejér v svojom diele „Codex Diplomaticus“. Podľa mnohých spomínaný chrám jestvoval už r. 1285. Keď r. 1731 zhorel, o 9 rokov neskôršie 1740 si ho veriaci znovu vystavili. Posvätil ho Zigmund Berényi, biskup Pátkostolia.

Do terajšej krásnej formy a slohu chrám obliekli r. 1792. Svoju vznešenému cieľu ho odovzdal 1802 Jozef Vildt, belehradský biskup a kapitulský vikár. Útraty sa hradili z kostolnej základiny, z milodarov patróna a veriacich. Ale čoskoro sa objavili na stenách chrámu väčšie - menšie pukliny, preto ich bolo treba odstrániť a lepšie zaistiť základy. K tomuto veľkodušne prispel obetavý patrón chrámu Augustín Stummer z Továrnik a čiastočne aj veriaci.

Milostivá socha.

Okrasou chrámu topolčianskeho je milostivá socha Sedembolestnej. Je umiestená nad hlavným oltárom. Tvár Matky Božej vie získať každého, kto sa k nej dôverou priblíži. Všetkých chce priviesť k svojmu mučenému Synovi, ktorého nežne drží v materinskom náručí.

Socha pochádza pravdepodobne z r. 1634. V tomto čase totiž vystavala grófka Katarína Pálffy v topolčianskom a továrnickom chotári štyri kaplnky na česť Matky Božej. Takto chcela zvečniť pamiatku, že jej manžel vyviazol z nebezpečenstva smrti. A v jednej z týchto kaplniek bola umiestená terajšia milostivá socha Sedembolestnej v Topolčanoch.

Od samého začiatku chodilo k tejto kaplnke Sedembolestnej množstvo ľudu. Konali si tu svoje pobožnosti. A podľa výpovedí mnohí sa tu obrátili a chorí si vyprosili zdravie.

Od kaplnky smerom ku Kalvárii viedol úzky chodník. Tu bol, prameň, ktorému pripisovali liečivú silu proti očným a iným chorobám. Chorí, keď si vykonali pri kaplnke svoju pobožnosť, obyčajne vyhládali aj spomínaný prameň, lebo viacerí, používaním jeho vody a bahna vyzdraveli.

Aj takí boli, čo svedčili, že často pozorovali okolo prameňa mimoriadne svetlo a že sa tam zjavila blahoslavená Panna.

R. 1802 rozrušila myseľ veriacich neobyčajná udalosť. Istého zimného rána zbadali na tvári sochy Sedembolestnej dotiaľ nikdy nespozorované znamenie, ani čo by ju bol niekto bičom šľahol. Onedlho sa veriaci v tejto veci dozvedeli od Tomáša Janečka, kočiša závadského farára, podivný prípad, ktorý spomenutý aj pred komisiou úradne potvrdil.

Vtedajší topolčiansky richtár Šuchman dával veľkú hostinu. Okrem stoličných pánov a úradníkov povolal na ňu aj svojho dobrého priateľa Jána Andrejkoviča, závadského farára. Pri priateľskom posedení ani nezbadali, ako prišla polnoc. Pán farár sa poberal. Ráno bolo treba odbaviť roráty. Ale vonku padal hustý sneh. Domáci pán nechcel svojho hosťa v takom neprijemnom počasí pustiť. Ale pán farár sa nedal prehovoriť. Sadol na voz a vydal sa na cestu domov. Neodstrašila ho ani veľká tma, ani neobyčajná fujavica.

Keď prišli ku kaplnke, ktorá stála neďaleko cintorína, kone odrazu zastali.

Darmo ich kočiš nútil ďalej, ani sa z miesta nepohli. Na otázku p. farára, prečo sa kone tak vzpierajú, kočiš celý preľaknutý odvetil, že akási bielo odetá pani vyšla z kaplnky a stojí koňom v ceste. P. farár vyzval kočiša, aby šľahol bičom a išiel ďalej. Prestrašený kočiš sa zdráhal. Konečne prešla pána farára trpezlivosť. Sám šľahol bičom, pričom zasiahol tajomnú bielu ženu a kone sa rozbehli veľkým cvalom ďalej. Záhadná pani ihneď zmizla.

Na druhý deň, ako to už obyčajne bývalo, prišlo ku kaplnke veľa veriacich. Boli nad mieru prekvapení, keď zbadali na ľavom líci sochy Sedembolestnej hlbokú, krvavú čiaru. Dotiaľ na tvári sochy nikto niečo podobného nespozoroval. Preto nie div, že

nastal v meste nevídaný ruch, keď sa veriaci o veci dozvedeli. Všetko sa hrnulo ku kaplnke. Každý chcel vidieť podivné znamenie na tvári sochy Sedembolestnej. Každý sa chcel na vlastné oči o tom presvedčiť, čo sa tak bleskurýchle všade rozšírilo. Na tretí deň prišiel do Topoľčian aj Tomáš Janeček zo Závady a rozpovedal ešte raz všetko, čo sa mu nedávno na ceste z Topoľčian pri kaplnke prihodilo. Ľud žil v tom presvedčení, že hlboká, pred tým nikým nespozorovaná vráska na tvári sochy Sedembolestnej je od úderu biča. Ani len nikoho nenapadlo, že by to mohol niekto urobiť náročky. Preto odteraz prichádzal ľud k soche ešte vo väčšom počte. Podivné znamenie na líci budilo v každom súciti. Dojímalo a priťahovalo.

Poniektorí však nedobрым okom pozerali na veľkú prítulnosť veriacich k obľúbenej soche blahoslavenej Panny. Neboli im rastúce púte vítané. Aj prameň na Kalvárii dali zahádzať. Ale ľud v svojej úcte a mimoriadnej úcte voči Sedembolestnej nesklátili. Nedal sa znechutiť a odvrátiť nijakými prekážkami.

Ján Pilárik, vtedajší topoľčiansky farár, sa obrátil na prímaského gen. Vikára, ktorý povolil, aby so vedomím Alexandra Rudnaya, okr. Dekana a farára Krušovského, neskoršie arcibiskupa - prímasa ostrihomského, sochu Sedembolestnej z kaplnky odstránili. Skryli ju do malej komôrky na chóre a dvere zamkli.

Neočakávané zmiznutie sochy Matky Božej veľmi žalosťne zapôsobilo na všetkých jej verných ctiteľov. Miesto nej zavesili do kaplnky obraz. Čo sa so sochou stalo, nepodarilo sa nikomu zistiť. Až v roku 1812 sa začalo o nej čosi pošepkávať ... V tom čase dostal sa za organistu do Topoľčian istý Ján Novotný Hneď po nastúpení do svojej funkcie obzeral sa po dajakom mieste, kam by si niektoré neužívané veci odložil. Tu zočil komôrku na chóre. Ako by sa mu bola núkala, tak sa mu pozdávala. Preto si zaopatril od miestnosti

klúč. Keď ju otvoril, na veľké prekvapenie zbadal v komôrke sochu Sedembolestnej. Prizrel sa lepšie a presvedčil sa, že je to tá istá socha, ktorá pred niekoľkými rokmi tajomne zmizla z kaplnky pri cintoríne. Je zrejmé, že odhalené tajomstvo Novotný u seba dlho neudržel. Nevedel sa natoľko ovládať. Hoci mu to aj prísne zakázali, najprv pripustil k soche len svojich naj dôvernejších. Neskôršie ho uprosili aj iní veriaci farnosti. Všetci boli nadmieru šťastliví, že sa mohli pred sochou pomodliť, a len veľmi ťažko sa od nej lúčili. Cudzích veriacich z iných obcí nechcel Novotný nijako pripustiť k soche, hoci mu aj peniaze núkali. Až po desiatich rokoch sa dvere tmavej komôrky aj pre okolie otvorili. Nával pútnikov bol totiž už tak veľký, že Novotný nevládal ďalej odporovať. Odniesol si z miestnosti aj svoje krámy a komôrka sa za krátky čas premenila na kaplnku. Niekedy sa, ako sám Novotný často spomínal, toľko ľudu zišlo, že sa mu ani hudobníci nemohli na chór pomestiť. A čím viac sa rozšírilo, že sa socha Sedembolestnej v Topolčanoch našla, tým väčšie množstvo mariánskych ctiteľov prichádzalo.

Veľmi sa zaslúžil o rozšírenie úcty Sedembolestnej Vincent Kubica, miestni dekan – farár. Už ako topolčiansky kaplán úprimne obdivoval veľkú prítnulosť veriacich k ukrytej soche. Keď sa stal topolčianskym farárom, v svojej horlivosti na tom pracoval, aby sa soche Matky Božej dostalo miesto dôstojnejšie a mohla sa uctievať verejnejšie. Vedel, že toto je dávna túžba veriacich, preto ju chcel splniť. Po krátkom uvážení napísal arcibiskupovi Jánovi Scitovskému, kniežaťu – prímasovi v Ostrihome úctivý list, v ktorom prosil, aby mohla byť socha Sedembolestnej v Topolčanoch aj verejná úcta preukazovaná. Ako dôvod uviedol: vytrvalosť veriacich v navštevovaní sochy, vždy viac a viac vzrastajúcu úctu k nej a časté pristupovanie k

sviatostiam z príležitosti pútí. Dôvodil, že úcta ľudu k soche nepochádza z povery, ale z úprimného pokánia a hlbkej viery. Potvrďuje to, píše Kubica, aj tá okolnosť, že mnohí pred sochou Matky Božej boli vyslyšaní, ba obsiahli aj predošlé zdravie. A to treba pripísať moci a zásahu nadprirodzenému. A čo by aj neboli po ruke nijaké zázračné uzdravenia, bude užitočné sochu vyložiť, aby úcta veriacich ožila. Ak však cirkevné vyšetovanie potvrdí, že uzdravenia a mimoriadne milosti sú rázu nadprirodzeného, veriaci budú čerpať z verejného uctievania sochy Sedembolestnej neoceniteľný duševný úžitok. Na konci svojho listu Kubica prosil arcibiskupa, aby láskavo povolil vyloženie sochy na 15. augusta 1852. Pritom pripomenul, že úcta k soche Matky Božej nekorení hlboko iba v srdci jednoduchého ľudu, ale je rozšírená aj na dvoroch šľachtických a ľudí vysoko postavených. Aj spomedzi duchovenstva sa mnohí dopytujú, kedy sa socha prenesie na hlavný oltár.

Arcibiskup Scitovský prijal dôvody dekana – farára Kubicu. Nechcel prekážať veriacim v úcte Matky Božej, aby si takto vyprosili na jej mocné orodovanie mimoriadne milosti. Preto nariadil, aby 15. Augusta 1852 sochu premiestnili na hlavný oltár a dal k tomu svoj súhlas, aby sa jej mohla na tomto mieste preukazovať verejná úcta. Spolu však vyzval Vincenta Kubicu, aby ako miestny dekan – farár a žiadateľ verejnej úcty pre sochu Sedembolestnej v Topolčanoch celú vec s viacerými duchovnými dôkladne vyšetril a svedkov podrobne vypočul.

Zvesť, že sochu Matky Božej prenesú, rozšírila sa široko – ďaleko ako blesk. A keď prišiel 15. August, okolo farského chrámu v Topolčanoch hemžilo sa tisíce ľudu s celého okolia. Kto len mohol, každý sa na slávnosť dostavil. Každý chcel na vlastné oči uzrieť tú,

ktorú tak veľmi miloval a detinsky vzýval a „nebol sklamaný“ v tejto dôvere.

Prišlo aj veľa duchovenstva, ktoré pod vedením Jána Krajčíka, nitrianskeho kanonika, slávnostne prenieslo sochu Sedembolestnej z malej komôrky na hlavný oltár chrámu. City nábožného ľudu, ktorý sa na vytúžených chvíľach čistej radosti zúčastnil, nemožno opísať. To bolo treba vidieť! Pri prenášaní sochy na tvárach všetkých zavládlo nevýslovné šťastie. Iba na Sedembolestnú všetko hľadelo. Jej patrili všetky srdcia. Každý upieral na ňu svoj zrak, a po tvári mnohých liali sa veľké slzy. Ale boli to slzy lásky, úprimnej radosti, že sa soche Sedembolestnej konečne verejnej úcty znova dostalo, že odteraz budú môcť k nej bez prekážky putovať. Deti Mariánske sa zato z tej duše tešili, že predsa nadišiel deň, že matka Božia bude nad bohostánkom verejne hlásať nekonečnú Božiu dobrotu, nesmierne Božské milosrdenstvo a vynikajúcu hodnosť Božieho materstva. Úprimne sa tešili, že odteraz bude ešte účinnejšie pomáhať všetkým, ktorí k Nej prídu s dôverou a budú Ju vzývať čistým srdcom.

Na nezabudnuteľný 15. august 1852 aj dnes mnohí spomínajú. Hlboko sa vryl do srdca všetkých, ktorí v tento pamätný deň prišli do Topolčian. Dlho rozprávali o ňom svojim potomkom, aby aj oni prenikli úctou k Matke topolčianskej, aby jej verní ostali. A dôkaz toho, že siate semä našlo dobrú pôdu, je každý 15. august až po dnes. V každý tento deň sa zhromaždí okolo Sedembolestnej v Topolčanoch krdel' jej verných. Prichádzajú zo všetkých strán, zblízka i zďaleka, ale všetci sú jedno srdce a jedna myseľ. Všetci cítia, že Tá, ku ktorej prišli, je ich najlepšia spoločná Mať!

Od 15. Augusta 1852, čo tróni Sedembolestná nad oltárom farského chrámu, vystavila si trvalý trón v srdci svojich ctiteľov.

Pútnikov pribúda čoraz viac. Slabí tu nachádzajú posilu, opustení pomoc, zarmútení útechu, duševne chorí svoje vyliečenie. A tí, čo im búrka v srdci zúri, odchádzajú spokojní, lebo našli pokoj, ktorý vo svete darmo hľadali... každý, kto príde s čistým úmyslom, ako úprimné dieťa k Matke, skúsi na sebe pravdivosť slov Písma: „Kto hľadá, nájde; kto prosí dosiahne; kto klope, otvorí sa mu.“

Aj kardinál Scitovský sa veľmi zaujímal o udalosti, ktoré súviseli so sochou Sedembolestnej v Topolčanoch. Svoju zvláštnu úctu aj tým dokázal Preblahoslavenej Panne, že 8. Októbra 1852 vydal zvláštny dekrét, podľa ktorého mohol každý kňaz v Topolčanoch pri vysluhovaní sviatosti pokánia rozhrešiť aj od hriechov biskupovi rezervovaných. Preto nie div, že na toto pútnické miesto často prichádzajú aj takí, čo si chcú po rokoch dôkladne vyúčtovať so svojím svedomím. A je jasné, že tu má najčastejšie svoj veľký podiel Sedembolestná - útočisko hriešnikov. Ale najviac sa zaslúžil o povznesenie Topolčian, ako pútnického miesta, kardinál Scitovský tým, že 15. augusta 1854 osobne prišiel milostivú sochu posvätiť. Pri tejto príležitosti položil na hlavu Sedembolestnej aj jej Božského Syna vzácnu pozlátenú korunu, ktorú na tento cieľ veľkodušne venoval Ignác Tvaroškaj, príkladný topolčiansky mešťan. Vznešený arcipastier v svojej reči vyhlásil Sedembolestnú za prostredníčku milostí, čím sa zapísal zlatými literami do dejín tohto pútnického miesta. A išiel ešte ďalej. Vyprosil od pápeža Pia IX. Veľkú duševnú výhodu, aby mohli veriaci – pútnici v Topolčanoch získať plnomocné odpustky. Pápežské breve o tejto veľkodušnosti sv. Otca prijal z rúk Pia IX. Kardinál Scitovský osobne v Ríme 24. Novembra 1854, z príležitosti svojej návštevy vo Vatikáne. Pápežskú listinu v Topolčanoch neskôršie slávnostne prečítali.

Svoju úctu k Sedembolestnej Panne Márii v Topolčanoch ctihodný kardinál prejavil aj pri istej veľkej púti v Mariazelli, ktorú ta sám viedol, kde dal zhotoviť krásnu umeleckú sviecu. Najprv sviecu posvätil, dotkol sa ňou tamojšej sochy Matky Božej a poslal ju do daru pútnickému chrámu Sedembolestnej v Topolčanoch.

Čo sa týka pútnikov, starý kronikár zaznačil: ... ročne prichádza 20000 veriacich. Prichádzajú najmä zo susedných obcí a stolíc. Mnohí chodievajú pod vedením svojich duchovných pastierov, ako: Nitra, Trnava, Moravany, Krakovany, Hrnčiarovce pri Trnave, veriaci z okolia Radošiny atď. Každú nedeľu je chrám preplnený veriacimi z okolia. Mnohí sa, zle cítia, keď len jednu nedeľu vystanú ...

Mnohí si tak obľúbili toto pútnické miesto, že neľutujú únavu, nedajú sa odstrašiť namáhavou cestou, ani nepríjemnosťou počasia, aby videli svoju dobrotivú Matku. Tiahne ich k Nej úprimná láska a oddanosť. Cítia, že Jej pomoc a orodovanie potrebujú. Cítia a sú si vedomí, že jej veľmi dlhujú... Láska k Matke urýchlíuje kroky všetkých, čo sa k Nej vyberú, lebo dobre vedia, že jej láska nepozná hraníc ... Je bolesť je síce veľká, neprehľadná „ako more“, ale taká nevýslovná a nevyčerpatelná je aj Jej materinská láska k nám bedárom! Každého chce privinúť, každému pomôcť! Národ slovenský má svoju mariánsku minulosť. Aj on si Maku Božiu úprimne zamiloval. Presvedčil sa neraz, keď sa blýskalo nad Tatrami a hromy divo bili, keď zápasíť mu bolo treba na vlastnej pôde o svoje bytie a nebytie, že Ona, Mať Sedembolestná, ho nikdy neopustila. Vždy sa nás zastala, vždy nám dala pocítiť, že je „Dobrou Matkou slovenského národa a Patrónka Slovenskej krajiny“. A to bola naša záchrana, naše veľké šťastie!

Nuž budíme teda verní starej našej tradícii hlbkej úcty mariánskej! Aj my si môžeme povedať, že sme národom mariánskym, len sa pridržajme verne cesty, ktorú nám vyšliapali naši nábožní predkovia. Budíme vždy oddanými deťmi Matky Božej. Svietme svojim príkladným životom aj iným! Takto si najskôr získame Matku Božiu. Takto ju najlepšie potešíme. A nezabúdajme, že ju máme tešiť; veď je Matka Sedembolestná! A tak aj ona nám vždy porozumie.

Veľký apoštol úcty mariánskej najnovších čias, sv. Ján Bosco, povedal: „Svet a jeho šťastie spočíva na dvoch pilieroch. Na Eucharistii a úcte mariánskej.“ Ani my, ani nikto sa krajších čias nedožije, dokiaľ sa nepresvedčíme o pravdivosti týchto zlatých slov. Od ich uskutočňovania v praktickom živote závisí šťastie jednotlivcov a celých národov.

Preto, ak nám záleží na našom vlastnom šťastí a šťastí nášho národa, milujme Eucharistiu, milujme Matku Božiu! Skrze praktickú úctu k P. Márii dôjdeme k svojmu cieľu - P. Ježišovi.

Mimoriadne milosti.

Pán Boh najrozličnejším spôsobom prejavuje svoju nekonečnú dobrotu k ľuďom. Častejšie zasiahne do života človeka, jeho prostredia a okolia aj spôsobom mimoriadnym, nadprirodzeným. Týmto chce upozorniť na niektorú zo svojich viacerých vlastností, na svoju vôľu alebo úmysel, a často aj na tých, ktorí sú mu milí – na svojich svätcov.

Štedrý býva Boh aj na milostivých miestach. Aj tu získava srdcia ľudí najpodivnejším spôsobom. Preto aj Cirkev je pri skúmaní a posudzovaní mimoriadnych prípadov veľmi opatrná.

Aj príhody a udalosti, ktoré zaznačili v dejinách pútnického miesta v Topolčanoch podávame s tou istou rezervou, ktorá je vlastná sv. Cirkvi.

Medzi mnohými milosťami, ktoré ctitelia mariánsky pripisujú mocnému orodovaniu P. Márii topolčianskej, sú niektoré význačnejšie a zjavnejšie.

Katarína Tvaroškay-Reichová sa osvedčila, že jej otec Ignác Tvaroškay šesť rokov trpel veľmi na oči. Lekári, ktorých vo svojej chorobe vyhľadal, mu otvorene povedali, že mu niet pomoci. A naozaj neskôršie celkom oslepol. Spomedzi lekárov chodieval k nemu Dr. Šooš. Ale nie aby ho liečil, ale len z priateľstva. Slepý starý pán vo svojom smutnom položení zaviazal sa sľubom, že navštívi prameň na Kalvárii. Jeho dcéra ho ta zaviedla. Umyla mu oči v prameni a potrela jeho bahnom, vzala si trochu vody a bahna aj domov. - Otec bol veľmi ustatý po ceste. Prv ako si išiel odpočinúť, požiadal dcéru, aby mu ešte raz umyla oči vodou z prameňa a bahnom. Nato si zdriemol. - Keď sa prebudil a odstránil s očí blato, ktorým mu pred chvíľou dcéra pretrela oči, videl celkom dobre. Vrúcne ďakoval za svoje podivuhodné vyliečenie Bohu a Panne Márii. Od tých čias necítil nijakú bolesť. Aj Dr. Šooš pripisoval toto náhle vyzdravenie mimoriadnemu zásahu zhora.

Katarína Reichová pocítila tiež vo svojej ťažkej chorobe blahodarný účinok prameňa na kalvárii. Pre chorobu nemohla vstať z postele. Preto požiadala, aby jej priniesli vody a bahna z Kalvárie. Ale po ich používaní necítila sa lepšie. No, nestratila dôveru v pomoc Matky Božej. Obrátila sa k nej s detinskou láskou a prosila ju o prinavrátenie zdravia. Jej dôvera bola tak veľká, že sa tri razy dala vyniesť Kalváriu k prameňu a po vrúcnej modlitbe vyzdravela.

Jej dcéru Máriu trápila vyše troch mesiacov zimnica. Lekárska pomoc neosožila. Ale po viacdnovej pobožnosti pri prameni ju zimnica opustila.

Spomenutá, Mária Riechová tvrdila, že pozná mnoho takých ľudí, ktorým sa spomínanom prameni navrátilo zdravie. Všetci to pripisovali orodovaniu P. Márii topoľčianskej.

Jozefína Paľková rod. Sluková hodnoverne svedčila, že jej dcéra Mária A. Jozefína utrpela veľmi vážne a nebezpečné poranenie na oku. Brat ju pichol trieskou. Oko sa jej zapálilo a cítila nevýslovné bolesti. Neskôršie ju ten istý brat pre akési malé nedorozumenie po boľavom oku udrel, takže jej obe oči opuchli. Od tých čias tak ju oči boleli, že sa jej ani len dotknúť nikto nesmel. Dr. Bilnicer, ktorý navštívil jej otca, prezrel i oči dievčaťa. Na svoj veľký zármutok zistil, že lekárska pomoc už neosoží. Nerv, ktorý spájal zreničky bol celkom roztrhaný. Okrem toho zbadal v oku vážne zranenie, ako predzvesť, že oko čo najskôr vytečie. Zronená matka, keď jej lekár celú vec rozpovedal, neklesla na mysli. S dôverou sa obrátila o pomoc k Matke Božej. Dala si priniesť z podivného prameňa vody a bahna. Celé dva týždne používala tieto dva prostriedky na vyliečenie svojho úbohého dieťaťa. Ale bez výsledku. Známi jej radili iné lieky. Matka nepopustila. Žila v presvedčení, že ak tu nepomôže blahoslavená Panna, nepomôže nič. - Kedysi znovu umyla vodou z prameňa oči dievčaťa. Vystrojila ju k svojmu nájomníkovi Gašparovi Hallanovi, kožušníkovi, aby sa tam s jeho deťmi trochu pobavila. Dievča si tam trochu ľahlo a o chvíľu tuho zaspalo. Keď sa prebudilo kožušník ho oslovil, aby sa pokúsilo otvoriť oči. Pri tom mu sám pomáhal otvoriť zalepené mihalničky. Náhle otvoril jedno oko, a dievča videlo čisto. Od veľkej radosti poslali hneď pre matku. Táto otvorila aj druhé oko dievčaťa. V malej chvíli zmizla aj veľká

opuchlina s očí a stopa po ťažkom zápale. Dievča bolo úplne zdravé. Všetci prítomní, najmä uzdravená a jej šťastní rodičia vrúcne ďakovali Bohu a P. Márii topolčianskej za vzácny dar zraku svojej dcérušky. – Keď prišiel Dr. Bilnicer a presvedčil sa na vlastné oči, čo sa stalo, zvolal: „Dieťa moje, ďakuj Bohu, že ti daroval nové oči“. Na znak úprimnej povďačnosti druhého septembra 1852 putovali matka s dcérou do Topolčian k milostivej soche. Keď sa vrátili domov, našli aj otca zdravého. Pred tým bol pripútaný 2 mesiace k posteli. Teraz už chodil, ani čo by nebol býval nikdy chorý.

Ján Tiláry, desiatnik z Nitry, svedčí, že jeho manželka Antónia veľmi trpela na bolesti hlavy. Darmo vyhládávala lekársku pomoc. Zaumienila si, že pôjde na púť do Topolčian, aby si pri Matke Božej vyprosila úľavu. Išiel s ňou aj manžel a synček. Bolo to 20. augusta 1852. Cestou na pútnické miesto cestou do Kovariet dostal sa do topánky chlapca ostrý kamienok, ktorý mu pri chôdzi veľmi poranil nohu. Otec musel vziať dieťa na ruky. V Topolčanoch nocovali u Jána Sislera, vojenského pekára. Chlapec si ľahol na diván, ale v noci sa prebudil s plačom. Veľmi ho trhalo v pravej nohe. Cítil sa natoľko slabý, že ani vstať nevládal. Rodičia pri svetle zbadali tele chlapca sedem veľkých červených fľakov, ktoré pomaly černeli. Na nárek dieťaťa a jeho rodičov prišli aj domáci. Videli, že chlapcovi hrozí to najhoršie. Chceli ísť pre lekára, ale matka chlapčeka sa vzpierala. Celú svoju nádej skladala v orodovanie Matky Božej, ku ktorej priputovala. Zavinula boľavú nohu synka do uteráka, vzala so sebou ešte jednu ženu a išla do kostola. Tu si nábožne pokľakla i so spomenutou ženou a kolenačky išli až pred oltár, kde sa aj chlapček modlil asi štvrt' hodiny na kolenách za uzdravenie. Keď už nevládal kľáčať, sadol si na schody oltára. Matka sa však ešte stále modlila. Po skončení

vrúcnej modlitby, navrátili sa všetci na byt: Len položili chlapca na posteľ, celý blažený vykrikol: „Mamička, už ma nič nebolí!“ A natešený bežal k matke. Prítomní boli celkom omráčení. Sňali chlapcovi obväz a na svoje veľké prekvapenie videli, že po červených škvrnách niet na nohe ani stopy. Súčasne zmizlo aj bolenie hlavy matky. Vieme si predstaviť, ako úprimne ďakovali všetci Bohu a Matke Božej za veľkú milosť uzdravenia.

Pavol Kováčik z Oslí, čižmár, s dojatím rozpovedal, že za navrátenie svojho zraku musí ďakovať výslovne orodovaniu Panny Márie topolčianskej.

Andrej Bernáth pri svojom výsluchu svedčil, že pred 18 rokmi náramne trpel na lámku. Okrem toho mal na ľavom ramene veľkú ranu, ktorá mu až po samú kosť mäso vyžrala. Tri roky znášal hrozné bolesti. Liečil ho stoličný lekár. Nakoniec celkom ochromel. Stal sa neschopným práce, takže gróf Nyáry, jeho zamestnávateľ, prepustil ho z práce. Vo svojej krajnej biede vydal sa do Topolčian na púť. Tu bol nábožne prítomný na svätej omši a vrúcne vzýval Matku Božiu o pomoc. Po sv. omši išiel na Kalváriu, kde si umyl ranu. Pritom spozoroval, že hnijúce mäso sa od zdravého oddelilo a za 24 hodín otvorená rana sa celkom zacelila. Aj lámku zmizla. Ale táto ho neskôršie znovu začala znepokojovať. Vybral sa do Bojníc, do Piešťan, ale kúpele nepomáhali. Roku 1852 znovu prišiel do Topolčian. Vykonával si pobožnosť, umyl sa vodou z prameňa a zdravie sa mu navrátilo. Lámku zmizla úplne a mohol znovu pracovať ako kedysi.

Alžbeta Florišová z Presáľan tvrdila, že mnohí putovali k topolčianskej milostivej soche, lenže nemali k nej prístup. Bolo to vtedy, keď ju skrývali v komôrke na chóre. Preto spomenutá Florišová nemohla priniesť svojho ťažkými ranami pokrytého synka pred milostivú sochu Matky Božej, ale išla s ním na

Kalváriu. Tu ho po sv. omši umyla, čo aj doma tri razy zopakovala, a opuchliny v krátkom čase s tela chlapca sa stratili. Aj Florišová vďačila za vyzdravenie svojho dieťaťa orodovaniu Sedembolestnej v Topolčanoch.

Martin Petlák, obyvateľ z Moravian, dokazoval, že poznal vo svojej obci istého Michala Šveceka, ktorý sa od ôsmeho roku len štvornožky plazil. - R. 1852 mu priniesli známi pramenitej vody z Topolčian, ktorú keď užíval, nadobudol pružnosť údov a od tých čias chodil rovno.

Vdova Schuchmanová-Leopoldová z Nitry svedčila, že r. 1852 týždeň pred prvou pôstnou nedeľou ťažko ochorela v Ilave, kde bola na návšteve u svojho syna. Vo svojej chorobe, v prítomnosti syna vzdychla si k Matke Božej: „Ó, topolčianska svätá Panna, ó, pomôž mi! Keď som bola devou, som sa starala o Tvoju kaplnku. Teraz to už nemôžem robiť. Len to Ťa prosím, aby som sa mohla ešte raz k Tebe dostať. Potom už umriem spokojne.“ Dojatý syn matku potešoval: „Mamička, veď máme doma obraz P. Márie topolčianskej. Pomodlime sa pred ním.“ So slzami v očiach sa obidvaja modlili, matka i syn ... Potom položil dobrý syn obraz Bohorodičky matke na prsia. Chorá pocítila pri tom akýsi mocný úder, ani čo by sa jej išli prsia rozdvojiť. Ale silne dúfala, že jej svätá Panna topolčianska pomôže. A vskutku! O chvíľu synovi vravela: „Už sa cítim lepšie! Ale poďme odtiaľto, lebo tu by som celkom nevyzdravela.“ Na popolcovú stredu chorá vstala a na prvú nedeľu pôstnu bola zdravá.

Jozef Torovský z Klátovej Novej Vsi mal pod pravým kolenom viacero rán; následkom toho sa mu noha celkom skrčila. Po poldruharočnom bezvýslednom liečení lekári radili nohu odrezáť. Torovský sa dal zaniest' k topolčianskemu prameňu na Kavárii.

Tu sa vrúcne pomodlil k Matke Božej, umyl si ranu a vrátil sa domov zdravý.

Adam Plesnivý, záhradník statkára Marczibányiho z Kochanoviec bezmála osem rokov trpel na oči. Keď už pochodil po lekároch a necítil sa lepšie, na radu svojich priateľov zašiel do Topolčian k prameňu, kde našiel konečne vyliečenie.

Anna Opačitá z Topolčian v piatom roku utratila zrak. Oči sa jej uzavreli a mihalnice stlačili. Iba bielok zreničiek bolo vidieť. Často sa žalovala na veľké bolesti. Liečili ju rozličnými domácimi prostriedkami. Ale bez výsledku. Vyhľadali lekára. Tento jej kázal prísť až na druhý deň. Matka dievčaťa však na druhý deň nechcela ísť k lekárovi. Obrátila sa o pomoc pre svoju chorú dcéru k Matke Božej. Išla aj s chorou k prameňu, tu sa obidve nábožne pomodlili sv. ruženec a po dvojnásobnom umytí očí dievča videlo. A od tých čias videlo dobre.

Mária Tokody-Dubnická následkom osýpok v šiestom roku oslepla. Vychovávala ju jej teta Anna Miháliková v Halači pri Bánovciach. Miháliková viedla domácnosť statkára Juraja Latkóczyho, ktorý bol luteránom. Rada by bola svojej chovanici dajako pomohla. Dala si priniesť vody z topolčianskeho prameňa. Ale jej užívanie chorej neosožilo. Preto začala o pravosti vody pochybovať. Najradšej by bola chorú s niekým do Topolčian vystrojila. Lenže sa obávala svojho zamestnávateľa, že ako luterán jej to nedovolí. Tu sa dozvedela, že sa poberá do Topolčian na púť päť žien. Zverila im potajomky aj svoju 8-ročnú slepú chovanicu. Bolo to po polnoci. - Keď prišli ženy do topolčianskeho chrámu, odviazali dievčaťu šatku, ktorou mala zaviazané oči a povedali jej, aby sa pozrela na oltár blahoslavenej Panny, Žiaľ, dievča nevidelo nič. - „Odtiaľto“ - rozpráva sama neskôršie M. Tokody-Dubnická - „ma odviezli ženy k prameňu, kde mi odstránili s očí ručník,

natreli mi ich blatom a umyli pramenitou vodou. Vďaka Bohu, oči sa mi otvorili a po dvojročnej, úplnej slepote znovu sa mi zrak navrátil. Na toto veľké dobrodenie neba nikdy nezabudnem ... Pri návrate už ma nebolo treba viesť. Po ceste som zbierala kvietky, ktorých krásu som dva roky nemohla obdivovať. - Keď sme sa približovali k domu, ženy už zďaleka zazreli Latkóczyho. Začali sa strachovať ... Ja som mu bežala v ústrety. Keď ma zbadal, od prekvapenia mu vypadla z ruky palička, a zvolal: Bože môj! Veľká je Tvoja moc a sila. Pritom sa vyslovil, že ak je v Topolčanoch, na mieste môjho uzdravenia, dajaká kaplnka, vďaka jej daruje 500 zlatých na pamiatku tohto uzdravenia. - Latkóczy od tých čias začal chodiť do katolíckeho kostola a vyhľadával spoločnosť katolíckych kňazov, čo nikdy nerobil. Neskoršie aj môj syn Jozef užívaním vody z Kalvárie vyzdravel z ťažkej očnej choroby.“
Toľko Mária Tokody-Dubnická.

Alžbeta Čontošová z Drážoviec sa vyslovila: „Keď mi bolo 59 rokov, opuchli mi obidve nohy. Objavili sa rany. Iba štvornožky som sa mohla pohybovať. Urobila som sľub, že ako náhle mi bude možno, budeme putovať do Topolčian a hneď mi bolo lepšie. A hľa, teraz som tu, aby som o svojom uzdravení vydala svedectvo.“
Syn Juraja a Kataríny Funta bol slepý. Okrem toho bol znetvorený, že sa skoro ani na človeka nepodobal. Lekári sa zriekli na vyliečenie všetkej nádeje. Ale matka úbohého chlapca sa obrátila k Panne Márii topolčianskej. Vrúcne sa modlila v Jej chráme za uzdravenie svojho syna a neprosila aj so synom nadarmo. Ťažko chorý vyšiel zo svojej nevyliečiteľnej choroby.

Katarína Poláková z Baštína bola postihnutá slepotou a bolestne krívala. Musela sa živiť žobraním. Aj táto mala veľkú dôveru v orodovanie Matky Božej v Topolčanoch – a nesklamala sa. Vyprosila si svoje stratené zdravie.

Jozef Gogola z Dubovian pri veľkých Kostol'anoch tvrdí, že 30. Mája 1889 na znamenie úprimnej kajúcnosti putoval do Topolčian. Svoju púť obetoval za svoje trpiace deti, ktoré boli choré na oči. Chcel im vyprosiť na orodovanie Matky Božej uzdravenie. Na púť sa vybral so svojou najstaršou dcérou. Z púte si priniesli aj vody z prameňa, o ktorej Gogola povedal: „Táto voda, ktorú som so svojou najstaršou dcérou priniesol domov, podivným spôsobom odstránila chorobu, ktorú nevládala vyliečiť učenosť lekárov. Prípad oživil a rozožal v mojom srdci ešte silnejšie svetlo viery; stal som sa horlivejším ctiteľom bl. P. Márie.“

Tieto a mnohé iné mimoriadne milosti, pomoc a útechu v telesných a duševných trampotách, pripisujú ctitelia Matky Božej v Topolčianoch jej mocnému orodovaniu. Aj to dokazuje, že P. Mária je našou dobrou matkou. Preto len nám bude na osoh, keď ju budeme aj naďalej na tomto pútnickom mieste navštevovať, piesňou a modlitbou oslavovať a s dôverou vzývať. Pomohla iným, pomôže i nám! Len si to treba zaslúžiť svojím cnostným životom.

Bud'me Pánu Bohu vdáční, že nám dal takú dobrotivú Matku. Ani sami nevieme, koľkokrát nám už pomohla, koľko milostí vyprosila, od koľkých nešťastí ochránila. Bola nám vždy milosrdnou matkou – my bud'me vždy jej vernými deťmi. Šírme jej úctu aj medzi inými.

Upozornenie: Podľa nariadenia pápeža Urbana VII. Vyhlasujem, že všetkým tu rozprávaným zázračným a nadprirodzeným udalostiam pripisujeme len ľudskú vieru a vo všetkom sa

podrobujem úsudku Cirkvi – A. Krajčík, CSsR (redemptorista),
redaktor.

Imprimi potest. Bratislaviae 1. Julii 1942. P. Josephus Lávička CSsR,
visitor. Nihil obstat. Mons. Geysa Szücsy, censor dioec. Imprimi
potest.

Nr. 6023/1942 Tyrnaviae, die 24. Julii 1942.

Upozornenie!

Všetky objednávky brožúrky „Pútnické miesto Topoľčany“
adresujte na R. k. farský úrad Topoľčany

20,1,18,3,16,5,14,7,12,9

2,19,4,17,6,15,8,13,10,11

